

Grzegorz Krawiec

dr hab., prof. UP, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN

ORCID: 0000-0003-2949-5361

grzegorz.krawiec@up.krakow.pl

Transkrypcja zagranicznego aktu urodzenia dziecka osób tej samej płci pozostających w związku

I.

Uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 2 grudnia 2019 r.¹, w której Sąd ten orzekł: „przepis art. 104 ust. 5 i art. 107 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. 2014 r. poz. 1741, ze zm.) w związku z art. 7 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. Prawo prywatne międzynarodowe (Dz.U. z 2015 r. poz. 1792) nie dopuszcza transkrypcji zagranicznego aktu urodzenia dziecka, w którym jako rodzice wpisane są osoby tej samej płci”, skłania do kilku słów refleksji.

Zgodnie z art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego² zagraniczny dokument stanu cywilnego, będący dowodem zdarzenia i jego rejestracji, może zostać przeniesiony do rejestru stanu cywilnego w drodze transkrypcji. Transkrypcja – zgodnie z ustępem 2 tego artykułu – polega na wiernym i literalnym przeniesieniu treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego zarówno językowo, jak i formalnie, bez żadnej ingerencji w pisownię imion i nazwisk osób wskazanych w oryginale.

Z dużym rozgłosem medialnym spotkały się sprawy, w których żądano od kierownika urzędu stanu cywilnego transkrypcji obcego aktu urodzenia dziecka, gdzie jako rodzice widniały osoby tej samej płci. Również sądy administracyjne pierwotnie przychyłały się do stanowiska organów administracji publicznej i oddalały skargi na odmowę transkrypcji takiego aktu³. Sądy

¹ II OPS 1/19.

² Tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 2224 ze zm.; dalej jako: p.a.s.c.

³ Por. np. wyrok WSA w Gliwicach z dnia 6 kwietnia 2016 r., sygn. akt II SA/Gl 1157, wyrok WSA w Krakowie z dnia 10 maja 2016 r., sygn. akt III SA/Kr 1400/15, wyrok WSA w War-

uznawały za zasadne stanowisko, iż transkrypcja byłaby sprzeczna z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej. Jednak w wyroku z dnia 10 października 2018 r. sygn. akt II OSK 2552/16 Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, iż obowiązek transkrypcji, wskazany w art. 104 ust. 5 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, realizowany wyłącznie w celu ochrony praw dziecka poprzez umożliwienie mu poświadczenia jego tożsamości, nie stoi w sprzeczności z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej – dotyczy to również spraw dotyczących transkrypcji aktu urodzenia dziecka, w którym jako matka i drugi rodzic widnieją dwie kobiety⁴. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 5 kwietnia 2018 r., II SA/Po 1169/17, stwierdził, że przy rozpatrywaniu sprawy należało przede wszystkim kierować się dobrem dziecka, które jest wartością chronioną konstytucyjnie i które stanowi wartość nadrzędną, co oznacza, że inne dobra i interesy nie powinny mieć pierwszeństwa przed tą zasadą. Zaznaczyć należy, że bardzo mocno w sprawę, po stronie rodziców dzieci, zaangażował się Rzecznik Praw Obywatelskich⁵.

Takie stanowisko, uzasadnione dobrem dziecka, spotkało się z różnym nastawieniem przedstawicieli doktryny. Z jednej strony wyrażano przychylność, wskazując między innymi, że pozbawienie dziecka, obywatela Rzeczypospolitej Polskiej, możliwości urzeczywistnienia jego praw i obowiązków na tej tylko podstawie, iż jest wychowywane w związku jednopłciowym, *de facto* nakładałoby na nie odpowiedzialność za okoliczności, na które nie miało wpływu⁶. Z drugiej zaś strony wyrażano także krytykę; Piotr Mostowik wskazał m.in., że wyrok wymaga uwag krytycznych przed wszystkim z tego powodu, że został wydany w celu rozwiązania problemów zidentyfikowanych na tle postępowań administracyjnych innych niż sprawa bezpośrednio rozpoznawana (tj. o transkrypcję). Ponadto ów wyrok może w przyszłości nieproporcjonalnie doprowadzić do generalnego zburzenia „od środka” krajowego systemu rejestracji stanu cywilnego, a nawet naruszyć fundamenty prawa ustrojowego i rodzinnego w polskim porządku

---

szawie z dnia 20 października 2016 r., IV SA/Wa 1784/16, jak i wydany na gruncie poprzedniego stanu prawnego wyrok NSA z dnia 17 grudnia 2014 r., sygn. akt II OSK 1298/13.

⁴ Naczelny Sąd Administracyjny wypowiedział się podobnie w sprawach: sygn. akt: II OSK 1868/16, II OSK 1869/16, II OSK 1870/16.

⁵ Np. w sprawie (nr RPO) XI.534.5.2019.MA. W niniejszej pracy wykorzystano argumenty Rzecznika dot. klauzuli porządku publicznego, prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego (głównie w punkcie III i V).

⁶ T.J. Tadla, *Glosa do wyroków Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 i 30 października 2018 r. (sygn. akt: II OSK 1868/16, II OSK 1869/16, II OSK 1870/16, II OSK 2552/16)*, „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego” 2019, nr 3, s. 158.

prawnym⁷. Autor ten dowodzi również, iż brak możliwości transkrypcji nie oznacza niemożliwości załatwienia szczegółowej sprawy dziecka, np. stwierdzenia obywatelstwa lub uzyskania dowodu tożsamości⁸.

II.

Powyższe orzeczenia sądów administracyjnych, w tym „siódemkowa” uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 2 grudnia 2019 r., zrodziły potrzebę pewnej ogólnej refleksji naukowej. Uważam, że najważniejszą perspektywą, przez jaką należy patrzeć na problem transkrypcji aktu urodzenia dziecka osób tej samej płci, jest perspektywa dobra dziecka. Dobro dziecka – a więc istoty ludzkiej – powinno się znaleźć w głównym centrum zainteresowania podmiotów stosujących prawo. Jednocześnie uważam, że perspektywa antydyskryminacyjna nie jest w sprawach tego typu pierwszorzędna.

Należy również zwrócić uwagę na istotę instytucji transkrypcji, która nie ma charakteru rejestracyjnego, a oznacza przetransponowanie pod względem językowym i formalnym obcego aktu stanu cywilnego⁹. Transkrypcja dotyczy zagranicznego aktu stanu cywilnego, który stwierdza istnienie stosunków podległych prawu obcemu, niekoniecznie zgodnemu z polskim prawem. Fakt, że polskie przepisy nie znają instytucji rodzicielstwa osób tej samej płci, nie ma zatem znaczenia w sytuacji, w której chodzi jedynie o przeniesienie do polskiego rejestru zagranicznego aktu stanu cywilnego, wydanego na podstawie prawa, które rodzicielstwo par jedнопłciowych uznaje. Mając na uwadze taki charakter transkrypcji, uzasadniona jest wyrażona w doktrynie wątpliwość, czy dochodzi w tej sytuacji do stosowania prawa obcego i czy w ogóle może dojść do sprzeczności transkrybowanego aktu z porządkiem publicznym państwa, które transkrypcji dokonuje¹⁰.

Rzecz jasna, art. 60 pkt. 1–4 p.a.s.c. oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego¹¹ określają elementy aktu urodzenia i wzór jego zupełnego odpisu. W opinii organów odmawiających

⁷ P. Mostowik, *Glosa do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 października 2018 r. (sygn. akt II OSK 2552/16)*, „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego” 2019, nr 4, s. 141–142.

⁸ *Ibidem*, s. 146.

⁹ Por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 sierpnia 2003 r., sygn. akt V CK 6/02 OSNC 2004, nr 7–8, poz. 131.

¹⁰ M. Zachariasiewicz, *Klauzula porządku publicznego jako instrument ochrony materialnoprawnych interesów i wartości fori*, C.H. Beck, Warszawa 2018, s. 135–136.

¹¹ Dz.U. z 2015 r. poz. 194.

transkrypcji zagranicznego aktu urodzenia nie dają one możliwości wpisania do aktu urodzenia danych rodziców tej samej płci, co automatycznie oznacza, iż organ – zobowiązany do nieingerowania w treść zagranicznego aktu podlegającego transkrypcji – musi tej transkrypcji odmówić. Należy więc podkreślić, że przepisy ww. rozporządzenia i inne kwestie formalno-techniczne nie mogą zostać uznane za podstawowe wartości porządku publicznego, w przeciwieństwie do norm Konstytucji i ratyfikowanych umów międzynarodowych, które wymagają w tej sprawie ochrony.

III.

Nie można uznać za wystarczająco przekonujące argumenty, iż transkrypcja takiego aktu urodzenia narusza podstawowe zasady porządku prawnego (klauzula porządku publicznego). Różnice pomiędzy prawem obcym, na podstawie którego sporządzono zagraniczny akt stanu cywilnego, a prawem polskim – w tym okoliczność, iż konkretna instytucja prawa obcego nie jest znana w polskim porządku prawnym – nie oznaczają automatycznego naruszenia podstawowych zasad polskiego porządku prawnego. Ocena skuteczności zastosowania klauzuli porządku publicznego jako uzasadnienia odmowy dokonania transkrypcji zagranicznego aktu stanu cywilnego niewątpliwie wymaga więc indywidualnego rozważenia konkretnych skutków takiej transkrypcji.

Pojęcie takiej klauzuli występuje również w innych gałęziach prawa, gdzie wskazuje się na konieczność dokonywania jej zawężającej wykładni¹². Również w powyższym wyroku z dnia 10 października 2018 r. Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, iż „pojęcie porządku publicznego jako uzasadnienie odstępowania od podstawowego działania polegającego na dokonaniu transkrypcji powinno być interpretowane w sposób wąski, odnoszący się szczególnie do realiów rozpatrywanej sprawy oraz wnikliwie oceniający realne i poważne zagrożenia dla jednego z podstawowych interesów społeczeństwa w konkretnym przypadku”¹³.

IV.

Dokonanie transkrypcji zagranicznego aktu urodzenia ma jednak znaczenie z punktu widzenia statusu prawnego dziecka jako obywatela RP. Każdemu

¹² A. Cudna-Wagner, P. Bielarczyk, *Klauzula porządku publicznego w postępowaniu o uchylenie wyroku sądu polubownego*, „Temidum” 2011, nr 4, s. 37.

¹³ Naczelny Sąd Administracyjny powołał się również na wyroki TSUE z dnia 2 czerwca 2016 r., w sprawie C-438/14 Bogendorff von Wolffersdorff, pkt 67 oraz z dnia 13 lipca 2017 r. w sprawie C-193/16 E przeciwko Subdelegación del Gobierno en Álava, pkt 18.

obywatelowi polskiemu przysługuje, zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych¹⁴, prawo do posiadania dowodu osobistego, a także, zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych¹⁵, prawo do otrzymania paszportu.

Dowód osobisty – zgodnie a art. 4 ust. 1 u.d.o. – jest dokumentem stwierdzającym tożsamość i obywatelstwo polskie osoby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej, państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależących do Unii Europejskiej oraz państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, których obywatele mogą korzystać ze swobody przepływu osób na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi oraz na podstawie jednostronnych decyzji innych państw, uznających ten dokument za wystarczający do przekraczania ich granic. W literaturze wskazuje się, że posiadanie dowodu osobistego jest jednym z fundamentalnych praw związanych z obywatelstwem polskim¹⁶.

Zgodnie z art. 3 u.d.p. każdy obywatel polski ma prawo do otrzymania paszportu. Pozbawienie lub ograniczenie tego prawa może nastąpić wyłącznie w przypadkach przewidzianych w ustawie. Jak natomiast wynika z § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 sierpnia 2010 r. w sprawie dokumentów paszportowych¹⁷, osoba ubiegająca się o wydanie paszportu albo paszportu tymczasowego musi złożyć odpis skrócony lub zupełny polskiego aktu urodzenia (w przypadku ubiegania się o dokument paszportowy za granicą przez osoby nieposiadające numeru PESEL).

Przeniesienie do polskiego rejestru stanu cywilnego zagranicznego aktu urodzenia obywatela polskiego jest więc warunkiem koniecznym realizacji jego prawa do otrzymania paszportu, a także wynikających z posiadania paszportu praw do przekraczania granicy, pobytu za granicą oraz poświadczania obywatelstwa polskiego i tożsamości osoby w nim wskazanej w zakresie danych, jakie dokument ten zawiera. W związku z powyższym kierunek wykładni przepisów prawa powinien być dokonywany z perspektywy zasady dobra dziecka. To ona powinna stanowić priorytet.

Zgodnie z przepisem art. 3 ust. 1 Konwencji o prawach dziecka we wszystkich działaniach dotyczących dzieci, podejmowanych przez publiczne lub prywatne instytucje opieki społecznej, sądy, władze administracyjne lub ciała ustawodawcze, dobro dziecka jest zawsze priorytetem. Również orzecznictwo

¹⁴ Tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz. 653, dalej jako: u.d.o.

¹⁵ Tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 1919 ze zm., dalej jako: u.d.p.

¹⁶ I. Jaworska, *Nowe zasady wydawania dowodów osobistych*, „Samorząd Terytorialny” 2015, nr 7–8, s. 87.

¹⁷ Tekst jedn. Dz.U. z 2010 r. Nr 152, poz. 1026, z późn. zm.

Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (dalej jako: ETPCz) jednoznacznie wskazuje, że we wszelkich sytuacjach dotyczących dziecka poszanowanie jego praw powinno stanowić główną wytyczną decyzji¹⁸.

V.

Odmowę transkrypcji aktu urodzenia traktować można także jako naruszenie prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego. Prawo do ochrony przed ingerencjami w życie rodzinne, prywatne lub domowe jest gwarantowane każdemu na gruncie art. 47 Konstytucji RP, art. 8 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, a dziecku także na mocy art. 16 Konwencji o prawach dziecka. Elementem tego prawa jest niewątpliwie ochrona związku pomiędzy rodzicami a dzieckiem, tj. łączących ich więzi filiacyjnych, których prawidłowe ukształtowanie, jak uznaje się w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego, jest jednym z elementów konstytuujących pojęcie dobra dziecka. Warto wskazać w tym miejscu, że definiując w ten sposób znaczenie więzi filiacyjnych, Trybunał Konstytucyjny wskazał też, że zasada dobra dziecka „[...] nie wyklucza, że w pewnych warunkach i okolicznościach dobro dziecka nie będzie wymagało [...] ochrony stosunków rodzinnych opartych na istnieniu innego typu więzi niż więź biologiczna”¹⁹. Odmowa transkrypcji zagranicznego aktu urodzenia prowadzi do sytuacji, w której związek dziecka z rodzicami jest nierozpoznany przez polski porządek prawny, co pozostawia dziecko w stanie niepewności co do jego tożsamości i podważa jego rzeczywistą więź z rodzicem niebiologicznym. W konsekwencji, stanowi naruszenie prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego. Powyższe rozumowanie potwierdza też ugruntowane orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. W wyroku z dnia 26 czerwca 2014 r., wydanym w sprawie Labasse przeciwko Francji²⁰, Trybunał uznał naruszenie art. 8 EKPCz wobec dziecka urodzonego przez matkę surogatkę, w którego akcie urodzenia jako rodzice figurowali: biologiczny ojciec dziecka i jego żona. Surogacja jest we Francji przestępstwem i z tego powodu, powołując się na klauzulę porządku publicznego, odmówiono transkrypcji aktu urodzenia. Trybunał wskazał, że na pojęcie życia prywatnego z art. 8 EKPCz składa się tożsamość nie tylko fizyczna, ale również społeczna człowieka i każdy ma prawo do ustalenia swojego pochodzenia i swojej tożsamości (§ 38 wyroku), przy czym elementem tożsamości jest m.in. narodowość (§ 76) – w tym zakresie swoboda państw

¹⁸ Tak m.in. w wyroku ETPCz z 26 czerwca 2014 r., *Mennesson przeciwko Francji*, skarga nr 65192/11.

¹⁹ Wyrok TK z dnia 28 kwietnia 2003 r., sygn. akt K 18/02, *Dz.U.* z 2003 r. nr 83 poz. 772.

²⁰ Skarga nr 65941/11.

jest ograniczona (§ 56). Trybunał zwrócił uwagę na nadrzędny interes dziecka w sprawie (§ 60). Dziecko, któremu odmówiono transkrypcji aktu urodzenia, znajduje się w sytuacji niepewności co do swojego statusu prawnego, gdyż jego związek z rodzicami, ustalonymi w zagranicznym akcie urodzenia, jest nierozpoznany przez porządek prawny Francji (§ 75). Nieuznanie za rodzica matki z zagranicznego aktu urodzenia powoduje trudności w ustaleniu narodowości dziecka oraz ma swoje konsekwencje w prawie spadkowym – dziecko nie dziedziczy po jednym z rodziców (§ 76). Do podobnych wniosków doszedł Trybunał w sprawie *Mennesson przeciwko Francji*²¹, gdzie wyraźnie wskazał, że elementem życia prywatnego jest tożsamość obejmująca relacje rodziców i dzieci, a także w kolejnych wyrokach wydanych w dniu 21 lipca 2016 r. w sprawie *Foulon i Bouvet przeciwko Francji*²² i w dniu 19 stycznia 2017 r. w sprawie *Laborie przeciwko Francji*²³. W pierwszej opinii doradczej z 10 kwietnia 2019 r., wydanej na podstawie Protokołu 16 do Konwencji²⁴, Trybunał odpowiedział francuskiemu Sądowi Kasacyjnemu, że brak prawnego uznania więzi łączącej dziecko z rodzicem społecznym ma szereg negatywnych konsekwencji dla jego życia prywatnego, a zatem pozostaje niezgodne z jego najlepszym interesem. Choć uznanie relacji pomiędzy dzieckiem a obojgiem rodziców, niezależnie od ich płci, nie musi przybierać formy wpisu do ksiąg stanu cywilnego, a może zostać zapewnione inaczej, np. w drodze adopcji, Trybunał wyraźnie podkreślił w opinii, że jest ono obligatoryjne, ze względu na konieczność kierowania się dobrem dziecka.

VI.

Pozostaje się jeszcze zastanowić nad pewnymi procesowymi aspektami decyzji organów administracji publicznej, w których odmówiono transkrypcji zagranicznego aktu urodzenia. Można bowiem dowodzić, iż organy te nie wyjaśniły ani nie rozważyły dokładnie wszystkich okoliczności sprawy – faktycznych i prawnych oraz nie wzięły pod uwagę skutków prawnych odmowy transkrypcji (w zakresie opisanym wyżej). Organy mogły więc naruszyć artykuł 7 kodeksu postępowania administracyjnego, który nakazuje dokładne wyjaśnienie stanu faktycznego (zasada prawdy obiektywnej), oraz art. 77 § 1 k.p.a., obligujący organ do wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego. Zgodnie z ogólną zasadą prawdy obiektywnej,

²¹ Wyrok z dnia 26 czerwca 2014 r., skarga nr 65192/11.

²² Skarga nr 9063/14 i 10410/14.

²³ Skarga nr 44024/13.

²⁴ Pytanie nr P16-2018-001.

określoną w art. 7 k.p.a., organy administracji w toku prowadzonego przez nie postępowania zobowiązane są do podejmowania z urzędu lub na wnioski strony wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy. Wyrazem realizacji tej zasady są przepisy normujące postępowanie dowodowe. W szczególności związana jest ona z art. 77 § 1 k.p.a., który nakłada na organy obowiązek wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego, a także art. 80 k.p.a., zgodnie z którym cały materiał dowodowy powinien być podstawą dokonywanej przez organ oceny. W myśl zasady ustalonej w art. 8 k.p.a. organy administracji zobowiązane są przy tym prowadzić postępowanie w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej, co wyraża się m.in. również w podejmowaniu czynności zmierzających do dokonania wyczerpującej oceny. Zasada ta wiąże się z zasadą przekonywania, sformułowaną w art. 11 k.p.a., zgodnie z którą organy powinny wyjaśniać zasadność przesłanek, jakimi kierują się przy załatwieniu sprawy. Istota zasady przekonywania sprowadza się z kolei do wyjaśnienia stronie podstaw faktycznych i prawnych podjętej decyzji. Nabiera ona szczególnego znaczenia w przypadku podejmowania przez organy negatywnych dla strony rozstrzygnięć, kiedy to organy powinny odnieść się również do twierdzeń strony wskazywanych przez nią jako istotne.

Ponadto w orzecznictwie podkreśla się, że z zasady pogłębiania zaufania obywateli do władzy publicznej wynika także obowiązek organu rozważenia skutków prawnych, które wywołują wszelkie ostateczne akty administracyjne funkcjonujące w obrocie prawnym i pozostające w związku z podejmowanym rozstrzygnięciem w indywidualnej sprawie²⁵.

VII.

Nie może dziwić, iż problematyka transkrypcji zagranicznego aktu urodzenia dziecka osób tej samej płci budzi duże społeczne emocje, a i w prawie oraz doktrynie prawa spotyka się z różnym nastawieniem. W niektórych krajach w akcie urodzenia nie wpisuje się biologicznych rodziców dziecka, lecz np. biologicznego rodzica i aktualnego partnera/partnerkę (małżonka/małżonkę) tegoż rodzica – niezależnie od płci. To jest właśnie konsekwencja koncepcji *gender*. Zakłada ona, że płeć biologiczna ma drugorzędne znaczenie (dlatego nie wpisuje się np. biologicznego ojca). Stąd też w niektórych krajach w akcie urodzenia umieszcza się po prostu rodziców (słynny „rodzic A” i „rodzic B”),

---

²⁵ Wyrok NSA z dnia 5 lutego 2008 r., sygn. akt II OSK 2005/06.

a nie ojca i matkę. W prawie polskim występuje (jeszcze) biologiczne podejście do opisywanych problemów, a koncepcja *gender* nie zyskała uznania. Jak jednak pokazano, w praktyce pojawiają się bardzo poważne problemy związane z funkcjonowaniem danej osoby (dziecka) w społeczeństwie. W przypadku jakichkolwiek problemów i wątpliwości absolutny priorytet powinno mieć dobro dziecka. Zaś kwestie światopoglądowe mają tutaj drugorzędne znaczenie.

Bibliografia

- A. Cudna-Wagner, P. Bielarczyk, *Klauzula porządku publicznego w postępowaniu o uchylenie wyroku sądu polubownego*, „Temidum” 2011, nr 4.
- Mostowik P., *Glosa do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 października 2018 r. (sygn. akt II OSK 2552/16)*, „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego” 2019, nr 4.
- Tadla T.J., *Glosa do wyroków Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 i 30 października 2018 r. (sygn. akt: II OSK 1868/16, II OSK 1869/16, II OSK 1870/16, II OSK 2552/16)*, „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego” 2019, nr 3.
- Zachariasiewicz M., *Klauzula porządku publicznego jako instrument ochrony materialnoprawnych interesów i wartości fori*, C.H. Beck, Warszawa 2018.

Abstract Transcription of the Foreign Birth Certificate of a Child of the Same Sex Couple

In the article, the author pointed out the issue of transcription of a child's foreign birth certificate, in which the biological parent appears next to the biological parent. It is about situations in which same-sex persons are in a partnership / marriage relationship and one of them gives birth to a child. In other countries, it is therefore recognized that the current partner of that parent should be considered a second parent. There was a problem in Poland related to the transcription of such a birth certificate. Initially, public administration authorities refused to transcribe, citing public policy. Ultimately, however, the administrative courts (after a period of hesitation) decided that the child's best interests necessitate transcription. Without it, it's difficult to get your child's PESEL number or passport.

Key words: birth certificate, transcription of birth certificate, child, the good of the child

Streszczenie
Transkrypcja zagranicznego aktu urodzenia dziecka osób tej samej płci
pozostających w związku

W artykule autor wskazał problematykę transkrypcji zagranicznego aktu urodzenia dziecka, w którym obok rodzica biologicznego widnieje partner (partnerka) tego biologicznego rodzica. Chodzi o sytuacje, w których osoby tej samej płci pozostają ze sobą w związku partnerskim/małżeńskim i jedno z nich rodzi dziecko. W innych krajach uznaje się więc, że aktualny partner tegoż rodzica powinien być uznany za drugiego rodzica. W Polsce pojawił się problem związany z transkrypcją takiego aktu urodzenia. Początkowo organy administracji publicznej odmawiały transkrypcji, powołując się na klauzulę porządku publicznego. Ostatecznie jednak sądy administracyjne (po okresie pewnego wahania) uznały, że dobro dziecka przemawia za koniecznością transkrypcji. Bez tego bowiem trudno uzyskać dziecku numer PESEL czy paszport.

Słowa kluczowe: akt urodzenia, transkrypcja aktu urodzenia, dziecko, dobro dziecka